

Rigsdagstidende.

1852. — Forhandlingerne paa Folkethinget. № 77.

Fjerde Session.

25de Møde.

Mandagen d. 22. November.

(Fortf.)

S. Sage: Uagtet der i denne Sag foreligger en stor Mangfoldighed af Forslag, og, uagtet disse Forslag ere fremkomne som Resultatet af en meget lang og udtømmende Behandling, kan jeg dog ikke ubetinget stemme for noget af dem. Jeg skal med ganske faa Ord sige, hvorfor. Den eiendommelige Stilling, hvori Dyrighed, Ansøger og Klager ere satte ifølge Forordningen af 15de Decbr. 1820, er den, at, istedetfor at Ansøgeren eller Klageren indsender sin Ansøgning eller Klage til Dverøvrigheden eller vedkommende Ministerium, som skal afgjøre Sagen, forelægges den først for Underøvrigheden til Erklæring, og, forsynet med denne Erklæring, indsendes den. At nu denne Erklæring kan afgives hemmeligt, har man fortrinnsviis dvælet ved. Man har derimod mindre lagt Mærke til, at der i denne Lov er et vist patriarchalsk Forhold, som i flere Henseender stiller Ansøgeren eller Klageren meget gunstigt. Navnlig er der i Lovens § 11 aabnet Vedkommende Leilighed til, inden han indgiver sin Ansøgning eller Klage, at blive vejledet af Dyrighedspersonen. Denne skal, navnlig naar det er en Mand af Almuesstanden, bistaae denne, gjøre ham opmærksom paa, om der findes Noget i Ansøgningen eller Klagen, der er lovstridigt og ugrundet, og minde ham om den Uleilighed, han kan paadrage sig ved at indgive den. Efter den Maade, hvorpaa Ansøgerne eller Klagerne her ere stillede, kan det være tvivlsomt, om de ville vinde Noget, dersom Indgivelsen af Ansøgningen med Erklæringerne som oftest skulde fremkalde et Slags Procedure, forinden Sagen naaede til vedkommende Ministerium eller Dverøvrighed, da det Lidsforhold, § 11 forudsætter, derved kunde

rystes, og saaledes Vedkommende kunde blive nødt til, for at faae en formel, upaaklagelig Ansøgning skreven, at tyde til en Sagfører, der ikke, som Dyrigheden, vil udføre Arbeidet for Intet. Smidlertid nægter jeg ikke, at, saaledes som Lovgivningen nu staaer, er der noget Abnormt i det Forhold, at en Mand, der indgiver en Ansøgning, faaer paategnet Erklæringen og denne leveret forseglet tilbage, for selv at besørge den. Efter den Form, her er brugt, synes det en naturlig Ret for Vedkommende at see de Erklæringer, der afgives, for at han kan bestemme sig til, om han vil indgive sin Ansøgning eller ikke. Derfor skal jeg nærmest slutte mig til det af den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts Ste. Valgfreds (Kotz witt) stillede Forslag, dog at den sidste Deel deraf udgaaer, da Reglen bør være almindelig og ikke overladt til en individuel Dom, medens derimod § 4 i det første Minoritets-Forslag søies til. Videre bør man i mine Tanker ikke gaae. Fra det Dieblik, Sagen er sluppen i første Instants, fra det Dieblik, den er indsendt til vedkommende Dyrighed eller Ministerium, der skal afgjøre den, synes det mig fuldkomment klart, at vedkommende Ansøger ikke i mindste Maade har Ret til nærmere at kjende, hvorledes Sagens senere Undersøgelse foregaaer. Det er en administrativ Sag at indhente de Erklæringer, som vedkommende Dyrighed anseer nødvendige, inden den tager sin endelige Beslutning; og det ligger i den administrative Organisation, i den Maade, hvorpaa disse Sager afgjøres, nemlig i Reglen ved et Ekson, at den Control, man søger, umuligt kan opnaaes ad den foreslaaede Vej. Det forekommer mig, som om man er gaaet ud fra den Forudsætning, at man, hvad Ansøgninger nærmest angaaer, har Love og de dermed følgende Rettigheder at støtte sig til, medens disse Forhold i det Hele afgjøres efter